

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ

SERMAYESİ : YTL 25.000

İDARE MERKEZİ : ANKARA

İDARE MERKEZİ

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

ANKARA, 22 Nisan 2005

B.02.2.TCM.0.09.00.04/

GENELGE NU: 2005/YB-29

- İlgi:** a) 26 Haziran 2000 tarih ve 2000/YB-25 sayılı genelgemiz.
b) 10 Şubat 2004 tarih ve 2004/YB-10 sayılı genelgemiz.

İhracatı Teşvik Mevzuatının uygulamasına ilişkin ilgide kayıtlı genelgelerimizde değişiklik yapılmasına yönelik Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığından alınan 7 Nisan 2005 tarih ve 16434 sayılı yazı uyarınca aşağıdaki açıklamanın yapılmasına gerek görülmüştür.

1) Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında yapılacak ithalata ilişkin esaslar ilişikte gönderilmektedir.

2) Kredi taahhütlerinin kapatılması esnasında ibraz edilen bilgi ve belgelerin gerçek dışı olduğunun tespit edilmesi halinde belgeli veya belgesiz ihracat kredisi kapsamı ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler veya döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyete tekabül eden istisnalar 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümlerine göre tahsil edilir. Dolayısıyla, ilgili firmanın kredinin istisnadan yararlanma süresi içinde (ek süreler dahil) gerçekleştirdiği ve taahhüde sayılabilecek başka bir ihracatı, açık kalan ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılamaz.

3) İmalatçı ihracatçı firmanın üretim tesislerini kiralamaları veya devretmeleri halinde bu firmaların (tesisini devreden veya kiraya veren) ihracat taahhütleri, üretim tesisini kiralayan veya devralan firmalar tarafından gerçekleştirilen ihracatla kapatılabilir. Bu haktan yararlanmak isteyen firmaların, gümrük beyannamesi asıllarını, kira veya devir sözleşmesinin aslını veya noter tasdikli suretini, imza sirkülerini (hem kiracı/devralan firma hem de kiralayan/devreden firma için) ticaret sicil gazetesini örneklerini (hem kiracı/devralan firma hem de kiralayan/devreden firma için) ve kiralaan firma veya devir alan firmanın gerçekleştirdiği ihracatın kredi kullanan firmanın taahhüdüne sayılabileceği hususunu içeren muvafakatnameyi ilgili bankaya tevsik etmeleri gerekmektedir. Bu konudaki talepler, ihracatın kira veya devir sözleşmesinde belirtilen süreler içerisinde gerçekleşmesi ve bu ihracatın taahhüde sayılabilmesine ilişkin genelgemizde yer alan diğer hükümlerin saklı kalması kaydıyla ilgili banka tarafından sonuçlandırılır.

4) İlgili b'de kayıtlı genelgemizde, ihracat taahhütlü altın kredisinde geri ödemenin anapara, faiz ve komisyonların vadesinde altın teslimi suretiyle kapatılmasının esas olduğu, ancak, banka ile müşteri arasındaki anlaşmaya göre döviz veya TL olarak da ödenebileceği bildirilmiştir.

Altın olarak belirlenen kredi anapara, faiz ve komisyonlarının döviz olarak veya YTL olarak ödenmesinde, ödenmesi gereken toplam altın tutarının İstanbul Altın Borsasındaki değerler üzerinden değil banka ile firma arasındaki anlaşma esaslarına göre döviz veya YTL'ye çevrilmesi gerekmektedir.

5) İlgili a'da kayıtlı genelgemimizin 1.- 4. sayfalarında yer alan "1-1- DİİB kapsamında Yapılacak İthalat" bölümü, 3.5.1.5 maddesi ile 4.3. maddesinin 5. ve 6. paragrafı iptal edilmiştir.

Buna ve ilgide kayıtlı genelgelerimize göre işlem yapılmasını rica ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

FATMA UĞUR
GENELE MÜDÜR YARDIMCISI

NAZMİ MAVİOĞLU
MÜDÜR

Ek: 3

MA/MAŞ(16434)

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (DİİB) KAPSAMINDA YAPILACAK İTHALAT

DİİB'ye istinaden yapılan ithalatta belgeden düşüm, takip ve kontrol ilgili gümrüklerce yapılır.

1.İthalatın/yurt içi alımın DİİB süresi içinde ve/veya Dış Ticaret Müsteşarlığının uygun gördüğü hallerde ise belge süresinden sonra yapılması kaydıyla ithalata/yurt içi alıma ilişkin işlemlere, belgenin geçerlilik süresi sona ermiş olsa dahi istisna uygulanır. Uygulanan istisna ile transfer tutarı belgeye kaydedilir. Firmaca belgenin ihracat taahhüdünün kapatılması için İhracatçı Birliği Genel Sekreterliğine (İBGS) verildiği beyan edilirse uygulanan istisnalar İBGS'ye bildirilir.

İBGS tarafından belgeyle ilgili kapatmaya ilişkin yazı müeyyideli olsun veya olmasın ilgili bankalara bildirilir. İhracat taahhüdünün müeyyide uygulanmadan kapatıldığı hususu İBGS'den alınan yazı ile tevsik edilirse uygulanan istisna için herhangi bir işlem yapılmaz. İBGS'den kısmen müeyyide uygulandığına ilişkin bir yazının alınması halinde ise müeyyide oranında uygulanan istisnaların tahsili için gereği yapılır.

DİİB taahhüdünün hangi oranda gerçekleşmediği, "Muafiyet Kapsamından Çıkarılan Kısım"ın, "Gerçekleşen İthalat" ile "Muafiyet Kapsamından Çıkarılan Kısım" toplamına bölünmesi suretiyle tespit edilir.

2.Transferin ABD doları dışındaki bir döviz cinsinden yapılması halinde belgedeki tahsis düşümü için transfer edilen döviz, transfer tarihindeki, transferin GB'nin tescil tarihinden sonra yapılması halinde ise tescil tarihindeki TCMB çapraz kurlarından ABD dolarına çevirilir.

DİİB'de belge süresi sonu, belge süresi bitim tarihinin rastladığı ayın son günüdür.

Bankalarca DİİB kapsamında yapılan ithalatla ilgili işlemlerde, belgede kayıtlı ithalata ilişkin döviz tutarının aşılmaması ve belge şartlarına uyulması hususuna itina gösterilmesi gerekir. Tahsis tutarını aşan kısım için istisna uygulanmaz.

3. Belge sahibi firma nam ve hesabına doğrudan veya dolaylı temsilci aracılığıyla belge kapsamında yukarıdaki esaslar dahilinde ithalat yapılması mümkündür.

Temsilcilik ilişkisini gösteren noter onaylı belgenin ibrazı halinde temsilci tarafından yapılan veya yapılacak ithalata ilişkin transfer tutarı ve uygulanan istisnalar temsil yetkisi veren firmaya ait belgeye işlenir.

4.1. DİİB kapsamındaki bir ithalat için transfer tutarıyla ilgili uygulanan istisnaya ilişkin kayıtların, bu belge kapsamında ithalatın yapılmaması halinde iptal edilerek aynı firmaya ait başka bir DİİB kapsamına alınması (işlenmesi) mümkündür.

4.2. Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi esaslarına göre başlatıldığı halde daha sonra DİİB kapsamına alınan ithalat işlemlerine DİİB ile irtibatlandırılmasından itibaren istisna uygulanır. Ancak daha önce tahsil edilen vergiler iade edilmez.

4.3.İthalat bedelinin transferi DİİB kapsamında yapılmış olmakla birlikte ithalatın Serbest Dolaşıma Giriş Rejimine göre yapıldığının firma beyanından ya da ithalat hesabının kapatılması sırasında tespiti halinde istisnalara müeyyide uygulanarak DİİB'deki kayıtlar iptal edilir ve firmanın bağlı olduğu İBGS'ye bilgi verilir.

5. DİİB kapsamında başlamış ithalat işlemlerinin DİİB süresi içinde müracaat edilmek kaydıyla kısmen veya tamamen transit ticaret kapsamına, transit ticaret kapsamında satın alınacak malların aynı firmaya ait DİİB kapsamına alınması mümkündür.

6. DİİB kapsamında ithaline izin verilen malların Katma Değer Vergisinde (KDV) tecil-terkin sistemi çerçevesinde yurt içinden satın alınması halinde bu alımlara ilişkin işlemler için düzenlenen kağıtlara DİİB'in geçerlilik süresi içinde vergi istisnası uygulanır.

Yurt içinden temin edilen bu malların ithal hakkından düşülmesini teminen işlemi yapan bankaca, fatura tarihindeki ya da fatura henüz düzenlenmemişse garanti veya teminat mektubunun düzenlendiği tarihteki mal bedelinin TCMB döviz satış kurundan ABD doları karşılığı DİİB'e işlenir.

7. VRHİB kapsamında ithalat yapılması veya yapılacak ithalatın VRHİB ile irtibatlandırılarak istisnadan yararlandırılması mümkün bulunmamaktadır.

8. Gümrük vergisinin teminata bağlanması:

DİİB kapsamında yapılacak ithalattan doğan vergiler, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde teminata tabidir. Teminat, ithalatta alınması gereken vergi üzerinden, yurt içi alımlarda ise Müsteşarlık ve/veya ilgili kuruluşlarca belirlenen tutar üzerinden alınır. (A),(B) ve (C) sınıfı onaylanmış Kişi Statüsü belgesi olanların DİİB kapsamında yapacakları ithalat esnasında doğan verginin sırasıyla %1,%5 ve % 10 teminat olarak yatırılması kaydıyla söz konusu eşyanın ithaline izin verilir.Teminat aşağıdaki unsurlardan bir veya birkaçından oluşur:

Para

Banka teminat mektubu

Hazine bonosu ve devlet tahvili

Ancak indirimli teminat uygulaması çerçevesinde;

- Dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketlerinin müracaat tarihinden önceki takvim yılı içinde gerçekleştirdikleri ihracat kadar,

- İmalatçı-ihracatçı firmalar ile son üç takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için beş milyon ABD dolarını geçen veya son beş takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için bir milyon ABD dolarını geçen ihracatçı firmaların; müracaat tarihinden önce dört yıl içinde düzenlenmiş ve kapatılmış belgeler kapsamında toplam iki milyon ABD dolarından az olmamak üzere gerçekleştirdikleri ihracat kadar,

DİİB kapsamındaki ithalatına, bu ithalattan doğacak her türlü vergi (KDV dahil) ve fon tutarının % 10'unun teminat olarak yatırılması kaydıyla ilgili gümrükce izin verilir. Teminata ilişkin bu husus DİİB'de belirtilir.

İndirimli teminat uygulamasından doğabilecek amme alacağı, ilgili firmalardan 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir. Ayrıca bu firmaların kamudan olan alacakları da teminat hükmündedir.

9. DİİB ile ilgili ihracat taahhüdünün kapatılması ve belge iptali:

Bu belgelere ilişkin kapatma başvurusu, İhracat 2005/1 Sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği ekinde yer alan belgelerle birlikte belge süresinin bitimini takip eden üç aylık süre içinde doğrudan İBGS'ye yapılır.

Belirtilen süre içinde kapatma müracaatında bulunmayan firmalar adına düzenlenen DİİB'lerin taahhüt hesabı, İBGS'ce müeyyide uygulanarak resen kapatılır. Ayrıca, DİİB'ler Dış Ticaret Müsteşarlığınca mer'i mevzuat çerçevesinde iptal edilebilir. Bu kapsamda, iptal edilen veya resen kapatılan DİİB'ler Resmi Gazete'de yayımlanır.

Resmi Gazete'de yayımlanan DİİB ile ilgili olarak bankalarca aşağıda açıklandığı şekilde işlem yapılır:

- DİİB kapsamında, nakdi veya gayri nakdi kredi kullanılarak kullanılmadığı,
- DİİB kapsamında ithalat işlemlerine aracılık edilip edilmediği,
- Vergi istisnasının uygulanıp uygulanmadığı araştırılır.

Vergi istisnasının uygulandığının tespiti halinde Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) için Resmi Gazete'nin yayımlandığı ayı takip eden ayın 15'ine kadar BSMV beyannamesi bankanın bağlı olduğu vergi dairesine verilerek bu sürede vergi, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre hesaplanacak ceza ve gecikme faizi ile birlikte yatırılır. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) tahsili için de ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.